

# Schoolplan 2024 – 2028



**kennis - ambitie - ontmoeting**



# Inhoud

---

1. Inleiding .....	3
2. De school .....	4
2.1 Terugblik en vooruitblik .....	4
2.2 Profiel .....	4
2.3 Prometheus .....	5
2.4 Missie .....	5
2.5 Visie .....	5
2.6 Kennis, ambitie, ontmoeting .....	6
3. Onderwijs .....	7
3.1 Formatieve leercultuur .....	7
3.2 Burgerschap .....	7
3.3 Schoolklimaat .....	8
3.4 Taal en rekenen .....	9
3.5 Digitale geletterdheid .....	10
3.6 Talent .....	10
3.7 Loopbaanoriëntatie- en begeleiding .....	11
3.8 Ondersteuning en begeleiding .....	11
3.9 Onderwijstijd .....	12
4. Personeel .....	13
4.1 Professionele cultuur .....	13
4.2 Gesprekkencyclus .....	14
4.3 Professionaliseringsagenda .....	14
4.4 Bevoegdheid en bekwaamheid .....	14
4.5 Leerlingenparticipatie .....	15
4.6 Evenredige vertegenwoordiging .....	15
5. Kwaliteit .....	16
5.1 Collectieve groeikracht .....	16
5.2 De Goede Les .....	16
5.3 Sectie-ontwikkeling .....	17
5.4 Kwaliteitszorg .....	17
6. Sponsorbeleid .....	18

# 1. Inleiding

---

Dit schoolplan is een belofte aan onze leerlingen en een richtinggevende uitnodiging aan onze medewerkers. Het is een intern sturingsdocument op hoofdlijnen dat dient als basis voor het gesprek over planmatige en voortdurende verbetering van onze onderwijskwaliteit.

De maatschappelijke verankering van de school in de samenleving zien we meer dan ooit terug in de praktijk. Wat we vandaag schrijven, kan morgen door veranderingen in de maatschappij of binnen de context van onze eigen school zijn veranderd. We werken daarom met jaarplannen en een kwaliteitsagenda waarmee we de gestelde doelen jaarlijks kunnen evalueren en bijstellen.

Dit schoolplan is tot stand gekomen met behulp van vele betrokkenen. Het schoolplan sluit aan bij de ambities in het Koersplan 2024-2028 'Samen voor goed onderwijs' van Stichting OVO Zaanstad. De medezeggenschapsraad heeft ingestemd met het schoolplan en het schoolplan is formeel vastgesteld door het College van Bestuur.

## 2. De school

---

### 2.1 Terugblik en vooruitblik

De afgelopen drie schooljaren hebben we op het Zaanlands Lyceum als turbulent en leerzaam ervaren. De lange schoolsluitingen tijdens de Covid-19 pandemie hebben ons geleerd dat het onderwijsproces geworteld is in de dagelijkse ontmoeting tussen mensen. Ons schoolterrein is een fijne plek die leerlingen en medewerkers in staat stelt zich aangesloten en gezien te voelen, wat collectief leren en ontwikkelen mogelijk maakt. Deze herwaardering van het schoolgebouw als ontmoetingsplek en een rijke sociale ontwikkeling als voorwaarde voor het leren, is bepalend voor het schoolplan 2024-2028.

Daarnaast hebben ontwikkelingen in de maatschappij ervoor gezorgd dat we onze focus op cognitieve groei willen verbreden naar sociale en persoonlijke groei. De toenemende prestatiedruk onder jongeren, de zorgen over het emotionele en psychische welzijn van jongeren en de groeiende verschillen in de samenleving en daarmee het risico op kansenongelijkheid zijn thema's die ons vanaf de pandemie nadrukkelijk bezighouden.

Tot slot hebben we te maken met de krimp die we in het vorige schoolplan hebben voorspeld en gewenst. De daling van 1400 naar 1200 leerlingen biedt voor- en nadelen. Er is meer rust en ruimte in de school enerzijds en anderzijds brengt een krimp een financiële uitdaging. We grijpen deze uitdaging aan door nog scherpere keuzes te maken in waar we voor staan en wat we willen bereiken.

### 2.2 Profiel

Het Zaanlands Lyceum is een openbare school voor havo, atheneum en gymnasium. Onze school staat in de Zaanstreek bekend als een kennisinstituut met modern, uitdagend en kwalitatief goed onderwijs met bovengemiddelde resultaten. We zijn een leergierige en ontwikkelingsgerichte school met een diverse leerlingenpopulatie. Kenmerkend voor het Zaanlands Lyceum is het open klimaat, de informele omgang tussen docent en leerling en de nieuwsgierige leer- en leefsfeer.

In de 160-jarige historie van de school hebben we ons altijd weten aan te passen aan de omstandigheden waarbinnen we ons onderwijs verzorgen. Als stads lyceum staan we middenin de huidige Zaanse samenleving, weerspiegeld in onze diverse leerlingenpopulatie. De mini-samenleving op het Zaanlands Lyceum is pluriform en inclusief. De verschillende culturele achtergronden, identiteitskenmerken en thuisomgevingen van de leerlingen en onze medewerkers benutten we om onze gezamenlijke kennis van de wereld uit te breiden en onze horizon te verbreden.

We bieden leerlingen een kennisrijk basiscurriculum met een zeer divers aanbod om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. De inspanningen van de afgelopen jaren hebben geresulteerd in verschillende kwalificaties en prediëaten waar we trots op zijn. Zo is het Zaanlands Lyceum een Bètapartnerschool, Olympiadeschool, hebben we van de inspectie toestemming gekregen verrijkt en versneld onderwijs te bieden, zijn we een Topsportvriendelijke school en voeren we het predicaat Begaafdheidsprofielschool, dat in 2024 weer is verlengd voor vier jaar.

De sociale kloof binnen stedelijke culturen groeit. Het Zaanlands Lyceum wil hierin het verschil maken. Met goed onderwijs en gelijke kansen om in het leerproces uit te blinken en te klimmen. We bieden niet alleen het beste voor de beste leerlingen, we willen het beste voor álle leerlingen.

## 2.3 Prometheus

Sinds jaar en dag siert de beeltenis van Prometheus het logo van het Zaanlands Lyceum. Volgens de mythe uit de Klassieke Oudheid stal de Titaan Prometheus het vuur van de goden en bracht het naar de mensen. Hij leerde hen allerlei toepassingen. Ze gebruikten het niet alleen om zich te verwarmen en te koken, maar ook om te smeden, om klei te bakken en er aardewerk van te maken. Dankzij het vuur konden de mensen zich ontwikkelen. Prometheus is de weldoener van de mens, die hem voorzag van vuur, het symbool van de beschaving.

Tijdens de periode van de Verlichting werd Prometheus symbool voor de onafhankelijke, kritische geest, voor vooruitgang door wetenschap en techniek. Een passend symbool voor een openbare school voor gymnasium, atheneum en havo en juist ook in 2024 een beeld dat leerlingen en medewerkers verbindt met de identiteit en kracht van hun school.

## 2.4 Missie

In een open, tolerant en inclusief klimaat bieden we goed onderwijs, met hoge verwachtingen van alle leerlingen en gelijke kansen om in het leerproces uit te blinken en te klimmen.

## 2.5 Visie

Het Zaanlands Lyceum biedt leerlingen modern, uitdagend en kwalitatief goed onderwijs dat past bij hun aanleg, competenties en ambitie. Verantwoordelijke leerlingen en betrokken medewerkers kunnen van en met elkaar leren en hun talenten ontwikkelen.

Deze visie geven we richting met de drie pijlers *kennis*, *ambitie* en *ontmoeting*. Deze pijlers zorgen voor samenhang in het schoolplan en dienen als kapstok voor de beleidskeuzes die we maken. Bovenal geven deze pijlers richting aan onze houding en ons gedrag.

## 2.6 Kennis, ambitie, ontmoeting

### Kennis

Op het Zaanlands Lyceum reiken we nieuwe kennis aan en helpen we aanwezige kennis te gebruiken om je te verwonderen, te onderzoeken en creatief te kunnen denken. We werken aan een kennisrijk curriculum en stimuleren kennisontwikkeling, onderzoek, kennisvergaring en kennisdeling. De lessen en de toetsing richten zich op een rijk aanbod aan kennisvormen, waarbij er balans is tussen kennen, kunnen en ervaren.

De lerende leerling verdient een lerende schoolcultuur. Kennis staat daarom ook centraal in professionalisering en teamontwikkeling: we zijn nieuwsgierig naar de laatste (onderwijs)wetenschappelijke kennis en werken *evidence informed* om gezamenlijk onze lessen en het schoolklimaat cyclisch te verbeteren.

### Ambitie

Op het Zaanlands Lyceum stimuleren we je om jezelf uit te dagen en je talent te laten zien. Ambitie geeft leerlingen en medewerkers motivatie en zingeving. We verkennen de grenzen van het systeem en maken ruimte voor ontwikkeling van cognitief, creatief en sportief talent.

Ambitie is de stuwende kracht in onze ontwikkelingsgerichte houding. Ambities houden ons scherp om het hoge onderwijsniveau en de goede resultaten te behouden en te verbeteren, passend bij de bewegingen en kwaliteitseisen van de moderne samenleving.

### Ontmoeting

Op onze superdiverse school voelt iedereen zich welkom. We zijn nieuwsgierig naar de ander en leren van verschillen.

Gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting zijn de drie kernwaarden van het openbaar onderwijs. Op het Zaanlands Lyceum belichten we 'ontmoeting', omdat we juist in tijden van individualisering, digitalisering en groeiende sociale verschillen de ontmoeting met elkaar willen versterken. In de ontmoeting met elkaar vindt naast cognitieve groei, ook sociale en persoonlijke groei plaats. Voor iedereen.

## 3. Onderwijs

---

### 3.1 Formatieve leercultuur

Onze leerlingen ontwikkelen zich optimaal op hun eigen niveau en krijgen onderwijs op maat om dat mogelijk te maken. De leerlingen worden gestimuleerd om eigenaarschap te vertonen over hun eigen leerproces. Het onderwijs is leerdoelgericht en brengt regelmatig de leeropbrengsten in beeld middels formatief handelen.

Formatief handelen beslaat alle activiteiten die leerlingen en docenten uitvoeren om de leeractiviteiten in kaart te brengen, te interpreteren en te gebruiken om betere beslissingen te nemen over het leren en het leerproces. Formatief handelen is een aanpak die docenten gebruiken in hun didactiek: de docent past zijn uitleg, opdrachten en interactie met de leerlingen aan, afhankelijk van hoe het leerproces verloopt.

In de formatieve leercultuur bestaat een goede balans tussen formatief handelen en summatief toetsen, met als doel van de prestatiegerichte cijfercultuur te bewegen naar een leergerichte cultuur waarin leren en beoordelen duidelijk worden gescheiden.

We zijn ons ervan bewust dat leerlingen met dezelfde cognitieve capaciteiten verschillende behoeftes hebben om te kunnen klimmen in het leerproces. In de formatieve leercultuur is aandacht en ruimte voor deze verschillende behoeftes. We streven naar het collectief klimmen van een groep, middels differentiatie in didactiek, feedback en begeleiding in de les. De les doet ertoe, voor alle leerlingen.

De uitgebreide visie, ambities, doelen en procedures staan beschreven in het beleidsplan Leren en Toetsen 2024-2028.

Richting 2028:

- kennen de leerlingen en medewerkers het doel van formatief handelen en beperkt summatief toetsen, en handelen daarnaar;
- zijn alle docenten bewust bekwaam in formatief handelen;
- maken vaksecties ruimte in het curriculum om rijke formatieve lessen aan te kunnen bieden.

### 3.2 Burgerschap

Het Zaanlands Lyceum is een belangrijke oefenplaats voor onze leerlingen ter voorbereiding op het leven en hun rol in de democratische samenleving. Vanuit onze gedeelde zorgen over de sterke focus op het individu, de rol van sociale media op het socialisatieproces van jongeren en de groeiende kloof in de samenleving, focust ons burgerschapsonderwijs zich op verbinding en dialoog.

Met ons burgerschapsonderwijs willen we de leerlingen meer met elkaar in contact brengen, ook buiten hun eigen bubbel om, en ze de meerwaarde laten voelen van het zich inleven in een ander perspectief.

Ons streven is onderwijs aan te bieden waarbinnen onze leerlingen:

- met elkaar en met personeel een Zaanlands-eigen sociale norm creëren en deze actief nastreven;
- ervaren hoe sociale normen en overtuigingen binnen verschillende groepen met elkaar kunnen botsen;
- oefenen met het omgaan met deze verschillen door ze bespreekbaar te maken en op zoek te gaan naar overeenkomsten;
- onder goede begeleiding regelmatig controversiële onderwerpen bespreken.

Om dit te bereiken hebben we in het beleidsplan Burgerschap 2024-2028 burgerschapsdoelen geformuleerd die in de praktijk tot uiting komen op twee niveaus: de schoolcultuur en het curriculum. De burgerschapsdoelen zijn de grondlegger van de doorlopende leerlijnen. De doelen:

- Leerlingen ontdekken hun eigen waarden en identiteit.
- Leerlingen komen uit hun bubbel en gaan in dialoog met anderen.
- Leerlingen stellen zich kritisch op bij het vergaren van kennis en reflecteren gericht op complexe en ethisch geladen maatschappelijke vraagstukken.

Richting 2028:

- draagt al het personeel de burgerschapsdoelen in woord en daad uit;
- werken secties samen aan de doorontwikkeling van de doorlopende leerlijnen;
- ontwerpen docenten samen burgerschapslessen;
- zijn de leerlijnen die horen bij de wettelijke verplichte doelen en die horen bij onze eigen doelen geïmplementeerd.

### 3.3 Schoolklimaat

Op het Zaanlands Lyceum heerst een open en veilig schoolklimaat. De goede sfeer tussen leraar en leerling draagt hier in grote mate aan bij. De leerlingen op het Zaanlands Lyceum voelen zich betrokken bij en verantwoordelijk voor hun school. Ze maken actief onderdeel uit van het Zaanlands Lyceum. Tekenend hiervoor zijn de vele (extracurriculaire) verenigingen, waaronder de debatvereniging, de schoolkrant, de GSA en de ZLV.

We zijn ons ervan bewust dat een sterk schoolklimaat geen vanzelfsprekendheid is, maar een verdienste van onze inzet. We merken ook dat deze inzet weer opgefrist en aangescherpt moet worden. Met de visie en doelen van ons burgerschapsonderwijs spelen we hier op in.

Daarnaast zetten we stevig in op het organiseren van activiteiten buiten de lessen voor en door leerlingen. Vanuit het Leerlingenloket organiseren we excursies, reizen, sportactiviteiten, feesten en evenementen die leerlingen verrijking en ontspanning bieden.

Tegelijkertijd vraagt een veilige en stabiele leeromgeving voor alle leerlingen om een stevig collectief normatief kader: de schoolregels. Medewerkers vervullen een zichtbare



voorbeeldfunctie voor de leerlingen. De school is een oefenplaats voor leerlingen als het gaat om het aanleren van gewenst gedrag. Binnen de grenzen mogen fouten worden gemaakt, maar over de gezamenlijke afspraken en normen binnen de school wordt niet onderhandeld. Daar houdt iedereen zich aan, zo doen we dat op het Zaanlands Lyceum.

De visie, ambities, doelen en leerlijnen staan beschreven in het beleidsplan Burgerschap 2024-2028.

Richting 2028:

- ondersteunen we elkaar in het handhaven van een duidelijke norm om het veilige schoolklimaat te waarborgen;
- nodigen we leerlingen uit zich uit te spreken en deel te nemen aan het open gesprek. Docenten nemen de leerlingen hierbij serieus. Ze vragen door en gaan na waarom een leerling bepaalde opmerkingen maakt en stellen heldere grenzen;
- voeren we na verwijdering van een leerling uit de les een herstelgesprek;
- wordt bij leerlingenbesprekingen expliciet stilgestaan bij de sociale omgang in de klas en wordt indien nodig een actieplan opgesteld en uitgevoerd;
- hebben we oog voor en investeren we in de onderlinge band van de klas.

### 3.4 Taal en rekenen

We beschouwen taal als gereedschap om de wereld om ons heen te begrijpen en er actief aan deel te kunnen nemen. Gereedschap dat je als leerling de hele dag door gebruikt: niet alleen bij de talen, juist ook bij andere vak- en vormingsgebieden.

We zijn ons ervan bewust dat een (school)taalrijke omgeving leerlingen helpt bij het leren, maar ook risico geeft op uitsluiting en kansenongelijkheid wanneer de taalverwerving geen onderdeel uitmaakt van de didactiek en het leren in de les. Daarmee is kennis van schooltaal ook kennis van de schoolcultuur.

In ons taalbeleid noemen we dit taalbewust lesgeven. Dit houdt in dat docenten zich bewuster worden van de struikelblokken die taal voor leerlingen opwerpt bij hun vak, en van de mogelijkheden om ze daarmee te helpen. Door veel talige interactie over het vak vergroten we zowel de vakkennis als de taalvaardigheid van alle leerlingen.

Tot slot besteden we in onze lessen aandacht aan de meertaligheid van veel van onze leerlingen. Het belang van communicatie, respect voor elkaars talen(kennis) en leren denken óver taal in het algemeen, zijn elementen waarvan we verwachten dat ze bijdragen aan onderling begrip en de taalvaardigheid van alle leerlingen.

In ons rekenonderwijs gaan we uit van traditioneel of functioneel rekenen, op grond van bewezen of aannemelijk effectieve aanpakken. Wij leren onze leerlingen bij het vak rekenen/wiskunde de elementaire rekenvaardigheden aan. Deze leren zij vervolgens bij verschillende vak- en vormingsgebieden, zoals de maatschappij- en bètavakken, in realistische contexten toepassen.

De ambities en doelen van ons taal- en rekenonderwijs staan beschreven in het Rekenbeleid en Taalbeleid 2024-2028.

Richting 2028:

- zijn alle docenten geschoold in het verzorgen van taalrijke vaklessen;
- monitoren we jaarlijks het taal- en rekenniveau van de leerlingen middels methode onafhankelijke toetsen en sturen we bij waar nodig;
- behalen onze leerlingen aan het einde van de onderbouw een taal- en rekenniveau dat passend is voor het onderwijsniveau.

### 3.5 Digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid benaderen we vanuit de drie SLO-domeinen: *praktische kennis & vaardigheden, ontwerpen & maken* en *wisselwerking tussen digitale technologie, digitale media, de mens en de samenleving*. Vanuit deze domeinen formuleren we de komende jaren onze visie op digitale geletterdheid. Het gaat daarbij zowel om de kennis, vaardigheden en attitudes van onze leerlingen als die van onze medewerkers. We hebben hierbij oog voor de kansen en bedreigingen van technologische ontwikkelingen.

In de les kiezen we bewust voor boeken, schriften en pennen. De meerwaarde hiervan voor het leren en elkaar ontmoeten staat bij ons niet ter discussie. We verkennen de komende jaren verder de mogelijkheden van digitale hulpmiddelen als ondersteuning in het onderwijs en in de lessen. We werken hierin met 'Bring your own device' (BYOD), dat betekent dat een docent de leerlingen kan vragen de eigen laptop mee te brengen naar de les.

De werkgroep Digitale Geletterdheid is gestart. We werken reeds met doorlopende leerlijnen mediawijsheid en we verzorgen lessen basisvaardigheden ICT. Voor het ontwikkelen van de visie en het beleidsplan nemen we de tijd, net zoals we hebben gedaan bij de ontwikkeling van ons burgerschapsonderwijs.

De visie en kerndoelen werken we uit in het beleidsplan Digitale Geletterdheid 2024-2028.

Richting 2028:

- ontwikkelen we een gedragen visie en koers op Digitale Geletterdheid;
- werken we in diverse vakken volgens doorlopende leerlijnen op de drie domeinen;
- moderniseren we de ICT-middelen op school.

### 3.6 Talent

Op het Zaanlands Lyceum stimuleren we talentontwikkeling. We streven ernaar leerlingen met cognitief, sportief of creatief talent te herkennen, faciliteren en begeleiden. Ons aanbod voor goed presterende leerlingen is al jaren verankerd in ons onderwijs. Het Traject Op Maat, de bètaplusstroom en Fast Lane English zijn hierin de belangrijkste pijlers. Goed presterende leerlingen kunnen bij ons uitblinken en zich optimaal ontwikkelen. Ook bieden we volop mogelijkheden voor leerlingen met een topsportstatus of topkunststatus.

De volgende stap die we willen maken is onze (praktijk)kennis over het ruimte geven aan talent inzetten voor een talentenbeleid voor alle leerlingen. We benutten onze ervaring en

uitwisseling in ons netwerk, zoals de vereniging van Begaafdheidsprofiel scholen en Bètapartners.

Richting 2028:

- behouden we wat goed is en verstevigen we voortdurend ons rijke aanbod voor goede leerlingen;
- ontwikkelen we een talentbeleid gericht op groei en talentontwikkeling van alle leerlingen.

### 3.7 Loopbaanoriëntatie- en begeleiding

Het decanaat van het Zaanlands Lyceum heeft als doel de leerlingen, ouders en medewerkers te ondersteunen bij de loopbaanoriëntatie (LOB). De ruime keuze aan studierichtingen vraagt om een goede begeleiding. De decanen van het Zaanlands Lyceum spelen hier een centrale rol in. Het gaat hier niet alleen om het maken van een studiekeuze maar vooral om het keuzes leren maken.

De samenleving staat voor grote uitdagingen als het gaat over duurzaamheid, energietransitie en vergrijzing. De krapte op de arbeidsmarkt dreigt ons te beperken in de uitvoering van maatschappelijk belangrijke taken, maar biedt tegelijkertijd mooie kansen op relevant en duurzaam werk.

In ons onderwijsaanbod en activiteiten vanuit het decanaat sluiten we aan bij de kansrijke mogelijkheden binnen onder meer de techniek en technologie, zorg en onderwijs. Loopbaanleren is gericht op kennismaking met kansrijke sectoren en ontwikkelingen die daarmee van doen hebben.

Richting 2028:

- continueren we de colleegetours voor de bovenbouw in de sectoren zorg, duurzaamheid en technologie vanuit het netwerk Bètapartners;
- verstevigen we de beroepsgerichte stages in leerjaar 4;
- stimuleren we onderwijsprojecten rond duurzaamheid in diverse leerjaren.

### 3.8 Ondersteuning en begeleiding

Het Zaanlands Lyceum maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Zaanstreek en heeft als ondersteuningsprofiel 'begeleidingsschool'. Als begeleidingsschool bieden we de volgende trajecten aan: de Trajectgroep, counseling, schoolmaatschappelijk werk, faalangstreductietraining en begeleiding van HB-leerlingen.

Binnen het Samenwerkingsverband werken we samen om van passend naar inclusief onderwijs te gaan. De uitwerking hiervan bevindt zich in een eerste ontwikkelingsfase.

Naast de ondersteuning en begeleiding binnen ons ondersteuningsprofiel en de basisondersteuning in de vorm van mentoraat, bieden we extra ondersteuning waar alle leerlingen gebruik van kunnen maken. Hierin kijken we kritisch naar de veelheid aan begeleidingsvormen. Daar waar ondersteuning en begeleiding in de les kan plaatsvinden, moet dit ook tijdens de reguliere lestijd gebeuren. Dit is in lijn met onze didactisch-pedagogische visie waarin staat dat we ons onderwijs afstemmen op verschillen tussen leerlingen. Het leren vindt (vooral) in de les plaats.

Dit betekent dat we begeleidingsvormen buiten de les zoals het werkhoudingstraject, PLAN (hulp bij plannen en organiseren) en het begeleidingsuur 'leren leren' afbouwen en terugbrengen naar de lessen en het mentoraat. Dit doen we om te voorkomen dat leerlingen afhaken in het leerproces in de les en voor meerdere leerproblemen begeleiding buiten de groep krijgen. Juist het collectief leren en klimmen in de les is krachtig voor deze leerlingen.

Wat blijft zijn de vakinhoudelijke begeleidingsuren, de huiswerkklas, juniormentoren en het tutorsysteem waarbij leerlingen aan elkaar gekoppeld worden voor vakinhoudelijke hulp.

Tot slot wordt de rol van de mentor intensiever, om ervoor te zorgen dat elke leerling en ouder in beeld blijft en onze aandacht krijgt. De taken van de mentor worden opnieuw vastgesteld, de doorlopende mentor-leerlijn wordt versterkt en mentoren volgen gezamenlijk trainingen. Niet alleen de inhoud van het mentoraat wordt geëvalueerd en bijgesteld, ook de facilitering wordt aangepast aan de vragen vanuit de school.

Richting 2028:

- onderzoeken we de moderne invulling van het mentoraat;
- organiseren we collectieve professionalisering op mentoraat en differentiatie in de les;
- werken we met een nieuwe mentortaakomschrijving en -facilitering.

### 3.9 Onderwijstijd

De directie heeft met instemming van de medezeggenschapsraad een nieuwe lesduur en lessentabel ingevoerd met ingang van schooljaar 2024-2025. We gaan van een 40/80-minutenrooster naar lessen van 50 minuten. Hierbij is rekening gehouden met de wettelijke onderwijstijd en de studielasturen bij vakken in de bovenbouw. De lessentabel staat in de schoolgids.

Onder de onderwijstijd vallen:

- de vaklessen zoals opgenomen in de lessentabel en het lesrooster
- toetsperiodes
- verplichte onderwijsactiviteiten buiten de vaklessen zoals sportdagen, excursies en reizen

Richting 2028:

- evalueren we de nieuwe lessentabel.

## 4. Personeel

---

### 4.1 Professionele cultuur

Op het Zaanlands Lyceum waarderen medewerkers de collegiale werksfeer, de professionele vrijheid en de mogelijkheden om te leren en jezelf te ontwikkelen. De afgelopen jaren is gericht gestuurd op onderlinge ontmoeting om de informele contacten uit te breiden en te versterken om zodoende een voedingsbodem te creëren voor collectieve professionalisering en groei.

Juist de stap via de fijne werksfeer naar een professionele cultuur krijgt de komende jaren de aandacht. Hier is behoefte aan, om koersvast te kunnen handelen en een sterke schoolcultuur te bewaken. Daarnaast gebruiken we de collectieve kracht om elkaar te steunen, te zien en te motiveren. Vanuit een sterk collectief ontstaat gezonde professionele vrijheid en autonomie.

We verstaan onder een professionele schoolcultuur een cultuur waarin alle gedrag van volwassenen in de school:

- bijdraagt aan de doelen van de school;
- bijdraagt aan de toename van welbevinden van de persoon zelf;
- én bijdraagt aan toename van het welbevinden van anderen.

Gedrag dat hier tegenin gaat, wordt op vriendelijke doch effectieve wijze begrensd, met behoud van relatie. We verkennen samen wat er van ons als professionals wordt verwacht de komende jaren. In grote lijnen is een professional iemand die:

- kennis deelt en ontwikkelt, zowel binnen als buiten de school en met de beroepsgroep;
- verantwoordelijkheid neemt en aflegt, zodanig dat autonoom handelen in balans is met samenwerken aan het verwezenlijken van collectieve ambities;
- intrinsiek gemotiveerd is, plezier heeft in het werk en in het voortdurend verbeteren en vernieuwen van de werkprocessen.

Richting 2028:

- zijn gezamenlijke vieringen en informele ontmoetingen tussen personeel verankerd in de cultuur;
- staat de groei naar de professionele cultuur centraal in de gesprekken met de vaksecties, werkgroepen en in de gesprekkencyclus;
- organiseren we een schoolbrede teamscholing rond de kenmerken en uitdagingen van de professionele cultuur op het Zaanlands Lyceum.

## 4.2 Gesprekkencyclus

De gesprekkencyclus is de kern van het ontwikkelingsgerichte personeelsbeleid op het Zaanlands Lyceum: persoonlijke groei en ambitie, onderwijskwaliteit en verdeling van werk en werkdruk komen hierin samen.

Met de instrumenten DOT en BOOT van eLoo geven we invulling aan de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om de gesprekkencyclus meer inhoud te geven, meer zicht te krijgen op kwaliteit en de medewerker eigenaar te maken van zijn ontwikkeling. We streven naar een gesprekkencyclus waarin het leren van de medewerker centraal staat.

Richting 2028:

- oefenen alle medewerkers met elkaar en leidinggevend met DOT en BOOT;
- scholen leidinggevend in DOT en BOOT;
- voeren we het nieuwe beleid van de gesprekkencyclus in.

## 4.3 Professionaliseringsagenda

Het Zaanlands Lyceum streeft naar collectieve groeikracht van het personeel. Hiertoe stellen we jaarlijks een professionaliseringsagenda op, passend bij het onderwijskundige beleid. We organiseren en faciliteren incompany scholing op beleid dat uit de jaarplannen en dit schoolplan naar voren komt.

Richting 2028:

- zijn alle mentoren geschoold in mentoraat, omgaan met HB-leerlingen, formatief handelen, thema's uit de burgerschapsdoelen, taalbewust lesgeven;
- hebben alle docenten meegedaan aan een Lesson Study cyclus;
- organiseren docenten jaarlijks collegiaal lesbezoek;
- volgen alle docenten jaarlijks vakinhoudelijke bijscholing.

## 4.4 Bevoegdheid en bekwaamheid

Het Zaanlands Lyceum beschikt over goed geschoold, kwalitatief hoogwaardig personeel en houdt dit via een actief wervings- en selectiebeleid op peil.

We zoeken gericht naar docenten met een eerstegraads bevoegdheid, dan wel docenten of studenten die hiertoe een opleiding volgen. Ook promovendi en gepromoveerden worden gericht geworven. In principe verwachten wij van de docenten dat zij onderwijs in alle afdelingen van de school verzorgen.

Startende docenten krijgen op het Zaanlands Lyceum een intensief (meerjarig) startprogramma aangeboden, waarbij zij via collegiale consultatie, lesobservatie, coaching, workshops en intervisie begeleid worden in het lesgeven en hun ontwikkeling als docent.

## 4.5 Leerlingenparticipatie

Uit tevredenheidsonderzoeken en gesprekken met leerlingen blijkt dat de ervaren leerlingenparticipatie op het Zaanlands Lyceum onvoldoende is. In het beleidsplan Burgerschap 2024-2028 hebben we de visie en doelen rond leerlingenparticipatie geformuleerd.

Dit betekent dat we streven naar een hogere leerlingenparticipatie als onderdeel van onze schoolcultuur, zoals beschreven in paragraaf 3.6, op drie verschillende niveaus: vertegenwoordiging, betrokkenheid en mede-verantwoordelijkheid. Zo starten we in 2024 met een leerlingenraad die voortkomt uit klankbordgroepen per leerjaar.

Richting 2028:

- is de leerlingenraad actief;
- ervaren leerlingen een sterke leerlingenparticipatie op het Zaanlands Lyceum.

## 4.6 Evenredige vertegenwoordiging

Het Zaanlands Lyceum streeft naar een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de schoolleiding. In 2024 bestaat de schoolleiding uit twee vrouwen en drie mannen. In de werving en selectie van medewerkers streeft de school eveneens naar een evenredige vertegenwoordiging.

## 5. Kwaliteit

---

### 5.1 Collectieve groeikracht

Op het Zaanlands Lyceum zorgen we samen voor de kwaliteit van leven en leren op school. Ieder van ons neemt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van eigen werk en het behalen van gezamenlijke doelen.

We streven naar een verbetercultuur waarin het team vanuit de eigen praktijk, vanuit hun eigen ambitie, het onderwijs verbetert. We leren om kennis uit onderzoek effectief toe te passen. We zijn gemotiveerd, bezoeken elkaars lessen, geven constructieve feedback en ontwerpen samen de onderwijsinhoud. We helpen elkaar de gestelde doelen en de gewenste kwaliteit te realiseren. En daarbij benutten we ook de denkkraft van onze leerlingen.

Met als doel het beste onderwijs te verzorgen voor alle leerlingen, maar ook het eigen handelen te versterken, voldoening uit het werk te halen en de werkdruk te verlagen omdat we bewuste keuzes maken in wat er wel of niet gedaan moet worden.

De beweging is reeds in gang gezet. Onze kwaliteitszorg is op orde en begint te leven in de organisatie. Stap voor stap verkennen we het traject om naar de gewenste verbetercultuur te groeien en wat het betekent voor de organisatie en het vrijmaken van werktijd om elkaar te kunnen ontmoeten.

We verkennen de mogelijkheden van trajecten als De Transformatieve School en Groeikracht. Tegelijkertijd maken we al een start met het project De Goede Les, het vernieuwen van de gesprekkencyclus, en de ontwikkeling van de secties naar professionele teams.

### 5.2 De Goede Les

Op het Zaanlands Lyceum komen leerlingen in de leslokalen verschillende werkvormen en onderwijsstijlen tegen, van klassikaal (frontaal) onderwijs tot gedifferentieerd groepswork binnen projecten. Juist deze diversiteit aan werkvormen houdt de lessen uitdagend en interessant voor de leerlingen.

In de formatieve leercultuur heeft de docent binnen zijn didactische vrijheid wel de opdracht er in de lessen voor te zorgen dat er voor alle leerlingen de mogelijkheid is tot een succeservaring en dat alle leerlingen tot leren komen. Het beter afstemmen van onze lessen op verschillen tussen leerlingen vraagt om (gevorderde) didactische vaardigheden van de docenten.

Om zicht te krijgen op de vaardigheden van de docenten en daarmee de kwaliteit van de lessen, maken we binnen OVO Zaanstad gebruik van eenzelfde instrument: een lesobservatieformulier dat gebaseerd is op de inspectie-standaarden, DOT. We leren met elkaar hoe we via collegiale lesbezoeken met DOT van elkaar kunnen leren en zicht krijgen op de kwaliteit van onze lessen.



Richting 2028:

- implementeren we het project De Goede Les;
- organiseren we jaarlijks collegiaal lesbezoek met de DOT als kwaliteitsversneller.

### 5.3 Sectie-ontwikkeling

Op het Zaanlands Lyceum werken we gericht aan teamontwikkeling op sectieniveau. De secties hebben vier teamdagen per jaar. We stimuleren secties om met elkaar te werken aan ontwikkelpunten en werkvormen voor deze teamdagen te ontwerpen. Met ruimte voor inhoud, praktische zaken, groepsontwikkeling en bovenal kwaliteitsontwikkeling.

De schoolleiding spreekt elke sectie twee keer per jaar in een dialoogvorm over de resultaten, ontwikkelingen in de school, speerpunten en ambities van de sectie en de schoolbrede koers en beleidsvorming. De sectie initieert bespreekpunten met de schoolleiding rond deze thema's.

Richting 2028:

- ontwerpen secties een vakwerkplan met doorlopende leerlijnen en ambities, passend binnen de visie en doelen van de school;
- organiseren secties hun eigen ontwikkeling en verbetercycli;
- faciliteren we secties in gezamenlijke scholing en begeleiding in dit verandertraject;
- ontwikkelen secties zich naar professionele teams.

### 5.4 Kwaliteitszorg

Op het Zaanlands Lyceum kunnen we op elk moment duidelijk maken waar we voor staan en wat het vigerende beleid is. Alle vastgestelde beleidsplannen en taak- en functieomschrijvingen zijn voor alle betrokkenen op verzoek beschikbaar. Nieuw beleid wordt tijdig en helder gecommuniceerd.

We gebruiken het leerlingvolgsysteem Magister, informeren ouders regelmatig, evalueren, analyseren data en monitoren tevredenheid onder leerlingen, ouders en medewerkers. We werken met een kwaliteitsagenda met een overzicht van de normen en doelen uit diverse beleidsplannen.

En we hebben ook nog ambities. We willen ons stelsel aan kwaliteitszorg sterker inzetten om het onderwijs te verbeteren. Ambities die ook nodig zijn om tot de gewenste collectieve groei en verbetercultuur te komen.

Er is behoefte aan het actualiseren van rol- en taakomschrijvingen, met bijbehorende verantwoordelijkheden. We werken aan doorlopende leerlijnen, vakwerkplannen. We zijn gestart met collegiaal lesbezoek, intervisie en Lesson Study. We hebben een kersvers data team dat op verzoek data verstrekt en analyseert. We ontwerpen kwaliteitszorg voor het burgerschapsonderwijs en digitale geletterdheid.

Richting 2028:

- maken we elk jaar een concreet jaarplan voor kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur.

## 6. Sponsorbeleid

---

Bij sponsoring doneert een sponsor een geldbedrag, goederen of diensten aan een school in ruil voor een tegenprestatie. De scholen van OVO Zaanstad maken ieder een eigen afweging over de maatschappelijke betrokkenheid van de sponsor, het sponsorbedrag en de verlangde tegenprestatie. Besluiten over sponsoring worden op het Zaanlands Lyceum samen met personeel, ouders en leerlingen in de medezeggenschapsraad (MR) genomen.

De afspraken zoals vastgelegd in het sponsorconvenant voor scholen in het primair en voortgezet onderwijs 2020-2022 zijn onze leidraad. Dat betekent dat:

- de samenwerking met een sponsor de ontwikkeling van onze leerlingen niet mag schaden;
- sponsoring de onderwijsinhoud niet mag beïnvloeden;
- het uitvoeren van de kernactiviteiten van de school niet afhankelijk van sponsoring mag worden;
- alle betrokkenen bij de school op een zorgvuldige manier met sponsoring omgaan.

Wij vermelden in de schoolgids hoe wij als school omgaan met bedragen die door sponsoring zijn verkregen. Ouders kunnen gebruik maken van de klachtenregeling van Stichting OVO Zaanstad indien zij van mening zijn dat de school zich niet aan de gemaakte afspraken houdt.